

Preventivní program

2019/20

Garanti programu: Školní poradenské pracoviště

Ing. Mgr. Hana Vacková

Mgr. Kateřina Drahá

Realizace MPP programu vychází z těchto dokumentů a opatření:

Metodické pokyny:

- Metodický pokyn MŠMT ČR č.j.:20 006/200751 ze dne 16.10 2007 k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže.
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (Č.j.: 28 275 / 2000-22)
- Metodický pokyn MŠMT ČR č. j. 10194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Č.j.:14 423 / 99-22)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Č.j.:10 194/2002-14)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních (Č.j.: 29 159 /2001-26)
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2005 až 2009
- Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011
- Seznámení kolegů s filozofií programu (průběžně).
- Zajištění průběžné spolupráce s výchovným poradcem Pavlínou Hartmannovou.

Zákony:

Zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů č.563/2004 Sb.

Zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění

Zákon č.109/2002 Sb. o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění

Zákon č. 167/ 1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění

Zákon č. 397/2005 Sb. o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů

Žádná akce sama o sobě není účinná, musí být zasazena do celého systému prevence. Základem primární prevence je výchova v rodině.

Vnitřní zdroje školy

Charakteristika školy:

Gymnázium Olomouc-Hejčín patří k největším školám v regionu a v republice. Ve třech vzdělávacích oborech poskytuje střední všeobecně vzdělání končící maturitní zkouškou. O tom, že se řadí mezi prestižní střední školy, svědčí stále značný zájem žáků o vzdělávání na této škole.

Areál školy tvoří tři komplexy budov. Součástí školy je mimořádně rozlehlý venkovní areál o rozloze cca 2 ha. Parková úprava v okolí budov vytváří výborné podmínky ke vzdělávání v nádherném prostředí. V areálu, který je oddělen od dopravního ruchu velkoměsta, jsou umístěna také sportovní hřiště. Škola má tyto vzdělávací obory:

Gymnázium čtyřleté (pro absolventy 9. tříd základní školy)

Gymnázium šestileté, výuka vybraných předmětů v cizím jazyce (pro absolventy 7. tříd základní školy)

Gymnázium osmileté (pro absolventy 5. tříd základní školy)

Pedagogický sbor tvoří v současné době cca 88 učitelů. Na škole je jedna výchovná poradkyně, jedna školní metodička prevence, jedna metodička informačních a komunikačních technologií. Školní vzdělávací program umožňuje pedagogům rozvíjet tvořivý styl práce, zapojovat odlišné metodické postupy s ohledem na věkové zvláštnosti žáků, využívat diferencovaného vyučování, kooperativních metod. Uplatňované organizační formy jsou sestaveny tak, aby byly volně aplikovatelné v různých oborech, představují zvýšenou nabídku volitelných předmětů, podporu experimentů, seminářů, besed, soustředění a jiných forem, jako je projektové vyučování se zaměřením na nadané žáky s možností individuální práce i kooperace ve skupinách. Od školního roku 2017/2018 jsou pro první ročníky všech typů studia adaptační kurzy, které realizuje Sdružení D.

Z výše popsané charakteristiky vyplývá, že velká škola s sebou nese značná rizika: velká anonymita, poměrně velký odstup mezi učiteli a žáky, mnohdy neosobní přístup, jak učitelů k žákům, tak žáků k učitelům. Velký areál má dostatek míst, kde je možno se scházet i v těsné blízkosti školy. I v areálu školy jsou místa, kde je možno se ukrýt před pedagogickým dozorem a ostatními zaměstnanci školy. Jsou to zvláště šatny, wc, parkoviště v okolí školy.

Také monitoring je značně nesnadný – základní informace o jednotlivých třídách dostáváme z prožitkových lekcí ze Sdružení D a několika sociometrií, které se nám ve škole podařilo uskutečnit. Další osobní kontakty jsou nesnadné, ale pokud se jedná o případy, které ohrožují duševní zdraví našich žáků a studentů, máme propracovaný systém spolupráce s psychologkou Kateřinou Drahou a ostatními poradenskými pracovišti, jednotlivé případy zaznamenáváme do školní dokumentace.

K vnitřním zdrojům školy patří také odborná a metodická literatura, především časopis Prevence, Třídní učitel, videotéka, nástěnka, elektronická schránka důvěry.

Vnější zdroje školy:

- Webové stránky MŠMT, o drogách.cz, drogy.cz
- Metodická pomoc především v podobě pracovníků P-centra, Sdružení D
- Přehled vzdělávacích programů pro ŠMP a ostatní pedagogické pracovníky

SYSTÉM PRIMÁRNÍ PREVENCE

probíhá na naší škole se studenty v tematických blocích ve všech oblastech prevence:

- drogových závislostí, alkoholismu a kouření
- kriminality a delikvence
- patologického hráčství (gambling),
- netolismu-virtuálních drog (počítače, televize, video)
- šikanování, vandalismus aj. forem násilného chování
- xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu
- multikulturní výchova

FORMY PREVENCE

- hodiny základů společenských věd, biologie, chemie, výtvarné výchovy, hudební výchovy, tělesné výchovy
- jednorázové akce: besedy, přednášky, soutěže
- systém poradenské péče uplatňovaný v rámci PP
- volnočasové aktivity
- spolupráce s institucemi, s nimiž spolupracujeme i v rámci využití volného času dětí a mládeže (DDM, Muzeum umění)
- vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikových jevů
- setkání protidrogových preventistů ve spolupráci s PPP
- aplikace získaných dovedností do praktických činností
- zřízení stálé nástěnky
- propagace celého programu, elektronická schránka důvěry

KONKRETIZACE FOREM PREVENCE

- **hodiny občanské výchovy**

v hodinách občanské výchovy v jednotlivých tematických celcích a v hodinách výtvarné výchovy v motivační části

- **jednorázové akce – besedy**

Využíváme možnosti shlédnout dokumentární filmy z nabídky Člověka v tísní, souvisejících programů, zejména Příběhů bezpráví, nabídky festivalu Jeden svět.

- **Systém poradenské péče uplatňovaný v rámci MPP**

- všichni vyučující byli seznámeni s plánem PP.
- byly vypracovány 2 metodické pokyny pro vyučující

- **Volnočasové aktivity**

zájmové kroužky tělesné výchovy
kroužek výtvarné výchovy
pěvecký sbor,
psychologický kroužek
taneční kroužek
kroužek IVT
podpora aktivit DDM, ZUŠ,

- **Instituce, s nimiž spolupracujeme při využívání volného času studentů**

P – CENTRUM

Člověk v tísni

ARPOK

Dům dětí a mládeže Olomouc

hnutí Duha

Muzeum umění Olomouc

Okresní knihovna

Pedagogická fakulta Olomouc, katedra Vv, katedra ZSV, katedra politologie

Program MP production, Adam a Eva, Na startu mužnosti, Holky jsou z Venuše, kluci jsou z Marsu

výstavy a exkurze

- **Formy spolupráce s rodiči v rámci MPP**

- Sdružení rodičů při GOH poskytuje v rámci možností finanční výpomoc na prevenci, především na prožitkové lekce Sdružení D
- doporučení třídním učitelům, výchovnému poradci, aby prováděli na třídních schůzkách individuální pohovory s rodiči týkající se informací o rizikovém chování mladých lidí

- **Vzdělávání pedagogických pracovníků s problematikou a metodami prevence sociálně patologických jevů.**

- Vzdělávání, kurzů a seminářů se zúčastňuje Hana Vacková a Kateřina Drahá
- Využívá se veškerý propagační materiál ze setkání preventistů ze setkání z PPP,
- P – CENTRA, Bílého kruhu bezpečí a GRV.

- **Aplikace získaných dovedností do praktických činností**

Aplikace prolíná veškerou výchovně vzdělávací činnost školy, promítá se do tematických plánů. Všechny výše uvedené akce a aktivity sledují prevenci sociálně patologických jevů ve škole i mimo školu. Jejich výsledný efekt by měl přispívat ke správnému postoji žáků k záporným jevům ve společnosti.

- **Konzultační hodiny s metodickou prevence**

Nejsou stanoveny přesně, neboť všichni žáci i vyučující jsou informováni, že se svými problémy mohou na metodickou prevence kdykoliv obrátit. Metodická prevence flexibilně zasahuje všude tam, kde je potřeba.

Doporučení školních protidrogových koordinátorů, jak postupovat v případech souvisejících s drogami:

Obecné zásady:

Všechny akce, které budou v případě výskytu problému s drogami na školách, musí být pečlivě zváženy.

Přehnaná reakce může mít nepříznivý vliv na žáka i jeho okolí.

Případy vyžadující okamžitá řešení:

- Je-li osoba ve stavu akutní intoxikace nebo v bezvědomí, doporučuje se tento postup:
- Chová-li se postižená osoba agresivně, je vhodné zvolit postup:
  - zajistit dostatek čerstvého vzduchu,
  - vystupovat co nejklidněji,
  - zajistit bezpečnost ostatních žáků a je-li to možné, přemístit je do jiného prostoru.
- Identifikace a ukládání látek:
  - Při posuzování látek je nutné zachovávat opatrnost.
  - Obdrží-li člen sboru zjevně zakázanou látku (drogu), uloží ji za přítomnosti dalšího pedagoga do školního trezoru a zřetelně ji označí. Označení má obsahovat datum a čas uložení, podpisy pedagogů, kteří byli uložení látky přítomni. Bezodkladně je nutno informovat policii.
- Právní odpovědnost pedagogických pracovníků vyplývá ze zákona č. 140/1961 Sb. a dále z trestního zákona ve znění novelizovaných předpisů a dále ze zákona ČNR č. 200/1990 Sb. o přestupcích
- Pracovníci škol jsou povinni v případě zjištěného kontaktu s drogami u žáků informovat jejich rodiče takovou formou, která je v souladu se zájmy dítěte.
  - je nutno respektovat zákon ČNR č. 94/1993 Sb. o rodině. Je-li žák intoxikován a poslán na lékařské vyšetření, musí být rodiče bezodkladně informováni,
  - učitelům není dovoleno bez svolení žáka provádět šetření, k tomu je oprávněna jen policie.

Případy dlouhodobější povahy:

Školy musí znát aktuální drogovou situaci v Olomouckém kraji.

O všech případech týkajících se drog musí být informován ředitel školy.

- Škola spolupracuje s mimoškolními organizacemi, s protidrogovým koordinátorem, s orgány sociální péče zdravotnickými zařízeními, státním zastupitelstvím a dalšími specializovanými pracovišti.
- Ředitel školy informuje rodiče o opatřeních, které škola pro řešení problému zneužívání drog provádí, učitelé jsou povinni o důvěrných sděleních zachovávat mlčenlivost. V určitých případech, když to vyžaduje situace žáka, mohou dát doporučení, aby se svěřil rodičům nebo jiným důvěryhodným osobám se svými problémy.

Oznamovací, ohlašovací povinnost

Zákon o sociálně – právní ochraně dětí (359/1999 Sb. + trestní zákoník 40/2009.Sb. Tento zákon ukládá povinnost pracovníkům škol a dalším, aby oznamovali OSPOD i podezření, že nezletilý, se kterým pracují, je ohrožen. Oznámení je možné provést anonymně. Škola (ředitel) má ohlašovací povinnost, pokud se hodnověrným způsobem dozví, že nezletilý, který je v její péči, je dítětem vyžadujícím sociálně – právní ochranu. Jedná se o děti specifikované v §6 – rodiče, kteří zemřeli, ti kteří neplní povinnosti plynoucí z rodičovské odpovědnosti, nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské odpovědnosti, o děti, které byly svěřeny do výchovy jiné osobě odpovědné za výchovu dítěte, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěřením dítěte do její výchovy, dále děti, které vedou zahálčivý nebo nemravný život, zanedbávají školní docházku, nepracují, požívají alkohol a jiné návykové látky, jsou ohroženy závislostí, živí se prostitucí, spáchaly trestný čin nebo jde-li o děti mladší 15 let, které spáchaly trestný čin nebo soustavně páchají přestupky, děti, které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo ohrožují občanské soužití. Děti, na kterých byl spáchán trestný čin ohrožující život a zdraví, děti, které jsou ohrožovány násilím mezi rodiči a děti, které jsou žadateli o udělení mezinárodní ochrany, azylanty...

Podle §59 se škola dopustí správního deliktu tím, že nesplní povinnost bez zbytečného odkladu oznámit OSPODU danou událost.

V této souvislosti je možné se opírat i o trestní zákoník §367,368 - nepřekážení trestného činu či jeho neoznámení může vést k tomu, že daná osoba může být trestně stíhána.

Povinnost oznámit nebo přikazít trestný čin vzniká každému občanovi, který hodnověrně zjistí, že: je připravován trestný čin nebo byl trestný čin spáchán. Znamená to bezodkladně oznámit vše Policii ČR nebo Státnímu zastupitelství.

Právo na informace má i zákonný zástupce žáka. Jde o informace o průběhu a výsledcích vzdělávání, vyjadřování se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí vzdělávání, zároveň má právo na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení.

Podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí je každý oprávněn upozornit na závadné chování dětí jejich rodiče §7.

Součástí PP je bezpečnostní pokyn uveřejněný na stránkách školního poradenského pracoviště.